

Cemaatimizin tarihinden haberdar olan herkes asıl misyonumuzun dinin tebliğ edilmesi ve uygulanır hale getirilmesi olduğunu bilir. Uygulamayla alakalı bazı dolaylı konulara da zaman zaman gireriz; girmek zorunda kalırız. Ama bu ilgimiz bir işin ortasında mecburen hacet gidermek için asıl işi bırakmaya benzer. Hacet gidermek bir eğlence değildir; mecburi bir durumdur ve Allah'ın kanunu mecbur edince insan gitmek zorunda kalır. Birçok cismani işler de ruhani sebeplerden dolayı yapılır.

Bazen işin yoğunluğu yüzünden insan yemeği bile terk etmek istiyor; uykuyu bile bırakmak istiyor ama tüm isteğine rağmen; hatta o iş için kendi ve ailesinin canını bile kurban etmeye hazır olmasına rağmen ister istemez yemek yemek zorunda kalır; uyumak zorunda kalır. Sebebi de şudur ki Allah (c.c.) bunları birer ihtiyaç olarak yaratmıştır. İşte öyle durumlarda cismani olmalarına rağmen mecburi hale geldikleri için ruhani oluverirler çünkü yemek yemezse güçleri zayıf düşecektir; uyumazlarsa uzuvları işe yaramaz hale gelecektir.

Dolayısıyla her ne kadar yemek yemek ve uyumak cisimle alakalı şeyler olsa da öyle durumlarda ruhani sayılırlar. İşte buna benzer sebepten dolayı bazen dinle alakalı olmayan işler de yapmak zorunda kalıyoruz. Ama hiçbir zaman onlar asıl amacımız olmazlar. Dediğim gibi asıl amacımız dinin tebliğ edilmesi ve uygulanır hale getirilmesidir ve bunların değeri bizim için diğer tüm şeylerden fazladır.

Nedir o din? Veya din olduğunu iddia ettiğimiz gerçekten din midir? Bu başka bir sorudur. Ama ne olursa olsun; bizim gözümüzde din o dur ve onun için çalışmanın dini bir hizmet olduğunu biliriz. Bu sebeple bu ana işimize ters düşen herhangi bir şey veya herhangi bir delil bize çekici gelmez; bizi amacımızdan şaşırtmaz.

Dolayısıyla birisi kalbimize girmek istiyorsa ancak bir yolu vardır ve o da peşine düştüğümüz bu amacın din olmadığını bize ispat etsin. Ama bunu yapmayı sadece “belki din olabilir ama siz yinede bunu bırakıp şunu yapın” demesi sağır bir adamla konuşmaya benzeyecektir çünkü söylediği şey kulağımızın ötesine gitmeyecek. Son zamanlarda gözümde geçen bir makale bugünkü konuşmama sebep oldu. Birçok makale yazılıyor ama diğerleri dikkate alınmaya değer değil.

Bahsettiğim makale ele alınıp değerlendirilmeyi hak ediyor. Bu makale “İnkılâp” adlı gazetede yayınlanmıştır. Bu makalede tebliğ günümüze[1] karşı “böyle şeyler Müslümanlar arasında

fitneye sebep olur” denmiştir. Delil olarak da “tebliğ yaparsanız; millet duygulanacaktır ve duygulanınca hararetli tartışmalar çıkacaktır. Bazen Ahmedî’ler gayrı Ahmedîlerle kavga ederken bazen ise gayrı Ahmedî’ler Ahmedî’lerle kavga edeceklerdir ve böylece Müslümanların arasındaki birlik ve beraberlik yok olacaktır” denmektedir. Ayrıca “zaten Ahmediyet yeni bir şey sunmuyor ki; Aynı Allah (c.c.), aynı Peygamber (s.a.v), aynı kible, aynı Kur’ân, aynı namaz, aynı oruç, aynı hac vs. Bunda ne yenilik var ki uğruna Müslümanların birliği tehlikeye atılsın?” denmiştir.

Bu makale gereksiz yere hiç kimseye muhalefet yapmama iddiası olan ve bildiğim kadarıyla istisnalar dışında gerçekten de öyle olan bir gazete tarafından yazıldığı için dikkate alınmaya değerdir. Bu yüzden cevap vermeye karar verdim. Yoksa kışkırtmak amacıyla böyle şeyler yazan gazeteler de vardır ama onları dikkate almam.

Her şeyden önce şunu vurgulamak istiyorum ki “İnkılâp” gazetesinin hakkımızda söylediği şeyin temeli yanlıştır. Eğer yüzlerce senedir süregelen bir cemaat olsaydık bu iddia yine yanlış olmasına rağmen belki zahiren makul bir şekil alabilirdi. Ama bizim cemaatimiz ise zaten Müslümanların birliği ve beraberliği çoktan yok olmuş olan son elli senede kurulmuştur. Bizim hakkımızda böyle bir iddiada bulunana biz “hangimiz hakkında söylüyorsunuz?”

Hangimiz nesillerden beri Ahmedî’dir. Cemaatimiz zaten tebliğin sonucudur. Vâdedilen Mesih (as), Mesih olduğunu 1891’de iddia etti ve ilk biatini 1888’de aldı. Bu hepî topu kırkdört senelik bir geçmiştir. Mesihlik iddiasından sonra ise kırkiki senelik. Bu dönemde Ahmedî’lerin evlerinde doğan çok az sayıdaki çocuklar dışında cemaatimizin gerisi tamamen tebliğ neticesinde bize katılan insanlardır. Dolayısıyla bizi tebliğden men etmek anlamsızdır çünkü biz tebliğin bir sonucuyuz.” diyebiliriz. Eğer tebliğimiz fitne yaratıyorsa doğduğundan beri yaratıyor ve her geçen gün bu fitne büyümektedir. Önce Vâdedilen Mesih (a.s.) kendi başına tek bir insandı. Sonra tebliğ neticesinde birisi ona katıldı ve iki oldular. Sonra yine tebliğ neticesinde üç oldular. Sonra dört oldular vs.

Dolayısıyla hangimize “tebliğ yapmayın; fitne olur” diyebilirsiniz. Kime dersiniz deyin cevap “ben kendim zaten bu tebliğin bir neticesiyim” diyecektir. “Babam veya dedem Ahmedî değildi ki” diyecektir. Bu sebeple cemaatimize yönlendirilen “tebliğ yapmayın” isteği temelsiz bir istektir çünkü çoğumuz zaten tebliğle Ahmedî olmuş insanlarız. Hatta neredeyse hepimiz mezhep değiştirildiği zaman yaşanan dönemden geçmiştizdir. Birisinin babası Ahmedî ise annesi değildir; ikisi Ahmedî ise yakın akrabalar muhaliftir vs. Bütün bunlardan dolayı her Ahmedî mezhep değişikliğinin vazgeçilmez parçası olan toplumsal baskılara maruzdur. Bazen Ahmedî olmayan dayılar çıkar bazen ise amcaoğulları. Yine bazen kayın validesi Ahmedî olmaz ve bazen başka birisi. Bu kadar yakın akrabalar muhalefet yapınca her Ahmedî baskı altında kalır ve mezhep

değişikliğinin tüm zorluklarını çeker.

Dolayısıyla Ahmedî evlerde doğan çocuklar dahi bu baskıyı görürler. Sözün özü hiçbirimiz eski Ahmedî değildir. Dediğim gibi büyük bir yüzdesi Ahmedî doğmayıp sonradan Ahmedî olmuştur. Kalanlar ise yakın akrabaların durumu yüzünden benzer sınavlardan geçmektedir. Onların kalbi de benzer keşmekeşi yaşamaktadır. Eğer tebliğ fitneyse hepimiz bu fitneden geçip buraya kadar gelmişiz. Bu durumda fitneyi yok etmek varlığımızı yok etmekle aynı şey olur. Ama şimdilik bu prensip hatasını göz ardı ederek asıl meseleye dönmek istiyorum.

Bizim tebliğimiz küçük-büyük tartışması değildir

Bence sunduğumuz şeyin önemli ve büyük veya önemsiz ve küçük olduğu meselesine hiç girmemeliyiz çünkü küçük veya büyük tartışmaları genellikle muayyen bir şekilde sonuçlanmazlar. Ama birlik ve beraberlik için bazen küçük şeylerin göz ardı edilmesi konusuna katılıyorum. Ama küçük veya büyük izafi konulardır. Eğer birinci seçeneğinde birisinin bir kuruşu zayı oluyorsa ve ikinci seçeneğinde ise yüz o zaman “bırak bir kuruş gitsin” deriz çünkü yüz kuruş bir kuruştan daha önemlidir. Ama eğer birinci seçenekte yüz kuruş gidiyorsa ve ikinci seçenekte ikiyüz; o zaman bu sefer yüz kuruşa “küçük” deriz. Böyle durumlarda kim kalkıp “ama biraz önce yüz kuruşa büyük diyordunuz” diyebilir. Daha önce yüz kuruş bir kuruşla karşılaştırılıyordu ve büyüktü ama sonra ikiyüz kuruşla karşılaştırılınca küçük kaldı. Başka bir durumda eğer ikiyüz ve üçyüz kuruşu karşılaştırmak zorunda kalırsak bu sefer ikiyüz kuruşa küçük demek zorunda kalırız. Yine birisi “ama az önce ikiyüze büyük diyordunuz” derse ancak durumuna acırız; başka bir şey yapamayız.

Sözün özü bir şeye zatında küçük veya büyük demek anlamsızdır. Bunlar hep izafi şeylerdir. Dünyada hiçbir şey küçük veya büyük değildir. Her şey bir şey ile karşılaştırılınca küçük veya büyük denmeye hak kazanır. Bu sebeple “büyük bir şey için küçük kurban edilir” derken “önce kıyasla; sonra eğer birisine bırakmak zorunda kalırsan küçük olanını bırak” demek isteriz. Yani herhangi bir şeye küçük veya büyük demek bir hatadır. Önemli olan başka bir şeyle kıyaslayıp nispeten büyük veya küçük olduğuna karar vermektir. Mutlak olarak küçük veya mutlak olarak büyük bir şey yoktur. Küçüğün büyük için feda edilmesi esası doğrudur ama ancak kıyasladıktan sonra. Sadece “küçüktür” deyip atmak doğru değildir çünkü kesin olarak her zaman küçük veya büyük bir şey yoktur. Örneğin namaz saatlerine dikkat etmek çok önemli ve büyük bir şeydir ama bir seferinde cihadın ortasında Peygamber Efendimiz (s.a.v.) üç, hatta bazılarına göre dört namazı cem etmek zorunda kaldı. Oysaki normal şartlarda akşam ile ikindinin cemedilmesi caiz değildir. Hele öğle, ikindi ve akşam birleştirilmesi hiç caiz değildir. Ama savaşın ortasında bu büyük kurallar önemlerini kaybettiler ve Peygamber Efendimiz (s.a.v.) cihadı tercih etti. Aynı şekilde bir Müslüman’ın canı ne kadar değerlidir.

Bir hadis-i-kudsi'ye göre bir mümin can verdiği zaman Allah'ın arşı titrer. Ama gelin görün ki cihada giderken aynı can söz konusu olmasına rağmen gelen emir “gidin; şehit olun” şeklindedir. Yani bazı durumlarda müminin canı o kadar kıymetleniyor ki kaybı arşı dahi titretiyor ama başka durumlarda aynı can o kadar sıradanlaşıyor ki verilmemesi münafıklığın göstergesi oluveriyor. “Büyüktür; küçüktür” tartışmaları hep izafidirler.

Bir seferinde gençlerimizden birisi benimle sakallar hakkında konuşuyordu. Her şeyi delille sunduğumuzu bildiği için soruyu cevaplanamayacak şekilde sormaya çalıştı. “Sakalın insanın ruhaniyetiyle ne alakası vardır” dedi. “Sakal bırakan kimsenin ruhaniyeti nasıl gelişebilir ki? Üç beş tane kıl ruhaniyeti nasıl azaltsın veya çoğaltsın. Ama eğer ruhaniyetle bir alakası olmadığını dersiniz o zaman neden dinin bir parçası olarak gösterilmiştir?” dedi. Ona dedim ki sakal ile ruhaniyetin alakalı olmadığını kabul ediyorum ama Peygamber Efendimize (s.a.v.) itaatın ruhaniyetle çok ciddi bir alakası vardır. Sakalın kısa veya uzun olması her ne kadar ruhaniyeti etkilemese de Peygamber Efendimizin (s.a.v.) buyrukları önünde boyun eğip eğmemek muhakkak etkiler. Yani her şey nispet olarak büyük veya küçük; önemli veya önemsiz olur. Eğer Peygamber Efendimizin (s.a.v.) örneği önümüzde olmasaydı sakal tartışmasına girip kavga edenlere aptal derdik. Ama artık Allah'ın Resulü emretmiştir. Hangi hikmetle emretmiştir? Bunu anlasak da anlamasak da her halükarda kabul etmek zorundayız.

Bir doktor reçeteyi yazdığında birçok zaman tam olarak anlamayız ama hiçbir zaman doktorun kabiliyeti konusunda şüpheye düşmeyiz. Tavsiye ettiği ilacı kabul ediyoruz ve kullanıyoruz ve muhakkak bir hikmet gereği verilmiş olduğuna inanıyoruz. Aynı şekilde Allah (c.c.) tarafından gönderilmiş birisinin kimliği konusunda emin olduktan sonra her dediğini sorgulamaya kalkışmamalıyız. Bir şeyi anlamıyorsak muhakkak bir eksikliğimiz yüzündendir; bir yanlışlığı yüzünden değil. Aynı şekilde sakalın hikmeti birisi tarafından anlaşılrsa da anlaşılmasa da Peygamber Efendimizin (s.a.v.) emri olduğun için bırakmalıdır. Fayda veya zarar değil, Peygamber Efendimize (s.a.v.) itaat söz konusudur ve ruhaniyetin bu itaatle çok derin bir alakası vardır.

Sözün özü her şey izafidir. Bazı durumlarda büyük şeyler küçük oluverir ve bazı durumlardaysa küçük şeyler büyük. Peygamber Efendimiz bir seferinde bir konu üzerinde konuşuyordu. Konuşması bitince “Allah (c.c.) bana bir şey anlattı” dedi ve şöyle devam etti. Bu sohbetimize katılmak için üç kişi geldi. İlki oturacak yerin kalmadığını görünce geri döndü. Hakkında Allah (c.c.) “bu adam nasıl bu oturmaktan yüzüne çevirmişse Ben de ondan yüzümü çevireceğim” dedi. Adam evinden sohbetimize katılmak için çıkmıştı ama kolay vazgeçip döndüğü için Allah da ondan yüzünü çevirdi. Bakın ne kadar küçük bir şeyin ne kadar önemli bir neticesi oluştu. Sonra ikinci kişi geldi ve oturma yerinin kalmadığını gördü ama geri dönmekten de çekindi; utandı. Bir köşede sıkıştı ve dediklerimi dinledi. Allah (c.c.) ise hakkında “bu adam nasıl geri

gitmekten çekindiyse Ben de bunun günahlarını cezalandırırken öyle çekingen davranacağım” dedi. Yine bakınız; ne kadar küçük bir şey ne kadar büyük bir netice doğurdu. Sonra üçüncü birisi geldi. O da her tarafın dolu olduğunu gördü ama sürekli durumu gözlemledi ve en ufak bir yer açılınca hemen kaptı; git gide en önlere kadar çıktı. Allah (c.c.) ise hakkında “bu nasıl Benim Resulümün dediklerini dinlemek için hep ileri fırlamışsa Ben de aynı şekilde bunu hep ileri iteceğim. Yanı başımda yer vereceğim” dedi. Yine bakın; ne kadar küçük şey ne kadar önemli neticeyi doğurdu. Yani bu “küçüktür; büyüktür” tartışmaları akıl işi değildir. Bunlar hep izafi şeylerdir ve izafi şeyler bazen çok ince farklardan dolayı küçük gibi görünen şeylerin büyük netice vermesine sebep oluyorlar.

Peygamber Efendimiz “namaz saflarını düz tutun yoksa kalpleriniz eğri hale gelecektir” demiştir. Kalplerin eğriliği ne kadar da tehlikeli bir ruhani hastalıktır. Bazen bu eğrilik insanı hakkı kabul etmekten alıkoyuyor. Safların düz tutulmasıysa ne kadar kolay ve basit bir şeydir. Bir seferinde Peygamber Efendimiz (s.a.v.) Allah’ın (c.c.) kendisine verdiği müjdelere ve nimetlerden bahsederken sahabelerden birisi dayanamayıp “Ya Resulallah (s.a.v.); dua edin de cennette sizinle beraber olayım” dedi. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) “Allah senin bu duanı kabul etti” dedi. Bunu duyan başka bir sahabe “ya Resulallah (s.a.v.) bende yanınızda olabilir miyim?” ama Peygamber Efendimiz (s.a.v.) “artık geç; o hak alınmıştır” dedi.

Demek istediğim şey şudur ki ilk sahabenin içtenliği Allah’ın o kadar hoşuna gitti ki ancak büyük fedakârlıkların sonunda verilen makamı küçük ama kalbin derinliğinden fıskıran bir cümlesi yüzünden bahşetti. Yani bu küçük-büyük meseleleri için muayyen kanunlar yoktur. Ancak insanın kalbi hissedebilir. Bazen ise belli şartlar yerine gelince olaylar büyük önem kazanırlar. Velhasıl bu tartışmaya girmek insanı hiç bitmeyecek sıkıntıya sokar.

“İnkılâp” gazetesinin “ne olacak; bu kadar basit bir şey için bu kadar tantana yapılır mı” dediği şey uğruna biz Kabil’de beş arkadaşımızı kaybettik. Kabil’in mollalarına bir sorun bakalım. Küçük müdür büyük mü? Yüzlerce molla fetva vererek sıradan bir konu için mi beş adamımızı şehit ettiler? Bu kadar küçük; hatta tebliği bile gereksiz olan bu konu için neden beş adam öldürdüklerini Allah’a nasıl izah edecekler? Öldürmek de normal bir öldürmek değil; recmedildiler[2].

Recmedilmesi de sıradan bir recmedilme değil; yüzlerce mollanın fetvası üzerinde hükümeti temsil eden mahkemeler tarafından karar verildi. Bu durumda tüm Afganistan bundan sorumlu oluyor. Bu sıradan bir konuysa tüm Afganistan ne kadar da vahim duruma düşüyor ve bu ölüm nasıl da tüm Afganistan’ı cehennemine eşiğine götürüyor. Kur’ân-ı Kerim “müminin canını alan cehennemliktir” diye buyurmuştur. Yani “İnkılâp” gazetesinin bürosunda çok sıradan gözle bakılan şey Kabil’de çok önemli olarak değerlendiriliyor. Sonra yine “İnkılâp” gazetesinin çıktığı

Lahor kentin başka bir gazetesi olan “Zimindar”ın nezdinde de çok önemlidir. Oradan çıkan sesler “binüçyüz senedir İslamiyet bundan büyük bir fitneye maruz kalmamıştır” şeklindedir. Bu durumda bu konuyu hafife alabilir miyiz hiç! Ama dediğim gibi; bu tartışma gereksizdir.

Bakın; aynı şey hakkında “İnkılâp” gazetesi “sıradan bir konu” derken “Zimindar” gazetesiye “binüçyüz senedir kopan en büyük fitnedir” demektedir. Şimdi eğer sunduğumuz şey insanları yoldan saptırmak açısından çok büyükse doğru olduğu ispatlanırsa yola getirmek açısından da o kadar büyük olacaktır. Bunlar aynı şehirde oturup; aynı mezhebe inanıp, uzun süre birlikte çalışanların fikirleridir. Birisi “küçüktür” diyor diğeri ise “binüçyüz senenin en büyük olayıdır” diyor. Birine göre “küçük bir yoldan sapmadır” diğeri göre ise “büyük bir sapkınlıktır”. Yani eğer Ahmediyet hak ise “İnkılâp” gazetesine göre küçük bir haktır ama “Zimindar” gazetesine göre binüçyüz senedir bu kadar büyük bir hak görülmedi.” Önemli olan büyüklüktür. Birisi küçük derken diğeri büyük diyor. “Sapkınlık” yerine “hak” yazarsak olayın büyüklüğü değişmez ki. Sözün özü bu tartışmalar hiç bitmez. Namazda ellerin kaldırılması meselesi de böyledir. Bize göre önemsizdir. İsteyen kaldırsın, isteyen kaldırmasın ama bir de bu mesele yüzünden sıkıntı çekenlere sorun. Bazılarının sakalları zorla kestirildi; yüzleri siyaha boyandı; evlerinden çıkartıldı. Hazret Abdüllah Gaznevi Bey Afganistan’dan çıkartılınca eşeğe bindirildi ve yüzü siyaha boyandı. Alay edilsin diye köy köy dolaştırıldı. Sebep? Sadece “Âmin”in yüksek sesle söylenip söylenmemesi, ellerin kaldırılıp kaldırılmaması vs! Bunun gibi birçok konuda bazen saygıdeğer ulemalar dahi sıkıntılar çekmek zorunda kaldılar çünkü zulüm edenlerin gözünde bunlar önemliydi.

H. Mirza Beşiruddin Mahmud Ahmed

2 Ekim 1933 tarihli hutbesinden

[1] Tebliğ yapmak için özel bir gün

[2] Taşlayarak öldürmek

[3] Rusya'nın büyük rütbelerinden birisi.*